

OPIS PRZEDMIOTU/MODUŁU KSZTAŁCENIA (SYLABUS)

1.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku polskim oraz angielskim Obliczenia numeryczne i symboliczne w fizyce/ Numerical and symbolic calculations in physics
2.	Dyscyplina Nauki fizyczne - 4
3.	Język wykładowy polski
4.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Fizyki i Astronomii
5.	Kod przedmiotu/modułu 24-FZ-FT-S1-E5-Onsf
6.	Rodzaj przedmiotu/modułu (<i>obowiązkowy lub do wyboru</i>) do wyboru
7.	Kierunek studiów (specjalność/specjalizacja) Informatyka stosowana i systemy pomiarowe
8.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień, jednolite studia magisterskie, studia doktoranckie</i>) I
9.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) 3
10.	Semestr (<i>zimowy lub letni</i>) zimowy
11.	Forma zajęć i liczba godzin wykład (30 h) oraz laboratorium komputerowe (30 h) Metody nauczania wykład, ćwiczenia laboratoryjne
12.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby prowadzącej zajęcia dr hab. Krzysztof Graczyk
13.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu • Znajomość podstawowych komend programu Wolfram Mathematica • Ukończone kursy podstaw fizyki z zakresu mechanika, elektryczność i magnetyzm oraz fizyka kwantowa. • Znajomość podstawowych metod matematycznych używanych w fizyce takich jak: elementy analizy matematycznej (pochodne, całki, równania różniczkowe), elementy algebry (macierze, równania liniowe, liczby zespolone).

14.	Cele przedmiotu • Wprowadzenie do obliczeń numerycznych i symbolicznych w fizyce z wykorzystaniem programu Wolfram Mathematica. • Praktyczne wykorzystanie rutyn oprogramowania Wolfram Mathematica w rozwiązywaniu podstawowych problemów fizycznych z zakresy mechaniki, elektryczności i magnetyzmu, fizyki falowej oraz fizyki kwantowej. • Nauka funkcyjnego języka programowania.		
15.	Treści programowe • Wprowadzone zostaną elementy funkcyjnego języka programowania, w tym: ○ podstawowe komendy języka Mathematica takie jak: Map, MapAt, MapThread, Inner, Outer, Thread, Apply, etc. ○ wzorce i operowanie na nich; ○ podstawowe typy zmiennych, liczby całkowite, zmiennie-przecinkowe, listy, zmienne symboliczne, zmienne logiczne, grafika, itp. ○ podstawowe rutyny do przeprowadzenia operacji symbolicznych oraz obliczeń numerycznych, funkcję: Simplify, Collect, Expand, Reduce, N, itp. ○ podstawowe rutyny służące do opracowywania wyników, funkcje typu Plot, Manipulate, Animate, itd. ○ podstawowe pakiety baz danych Mathematic'i, bazy astronomicznej, fizycznej, w tym jednostki fizyczne. • Omówione zostaną zastosowania programu Wolfram Mathematica w następujących zagadnieniach fizycznych: ○ analiza pomiarów oraz danych statystycznych; ○ rozwiązywanie obwodów z prądem stałym; ○ problemy mechaniki teoretycznej takie jak: jak spadek swobodny, spadek z siłą oporu, ruch harmoniczny z/i bez siły wymuszającej z uwzględnieniem oporu, zagadnienie rzutu ukośnego, wizualizacja dynamiki ruchu, drgania; ○ formalizm Lagrange'a i problemy z więzami, takie jak wahadło pojedyncze, podwójne, potrójne, wahadło sferyczne, zagadnienie dwu ciał, ruch w polu grawitacyjnym; ○ problemy z elektrostatyki, znajdowanie rozkładu pola elektrycznego oraz rozkładu potencjału; ○ ładunek w polu elektrycznym i magnetycznym; ○ problemy z mechaniki kwantowej: rozwiązania równania Schrodingera, funkcje własne, funkcja falowa oraz spektrum energetycznego stanów związanych, paczka falowa cząstki swobodnej, stany rozproszeniowe, funkcja falowa w atomie wodoru.		
16.	<table border="0"> <tr> <td data-bbox="277 1574 983 2042"> Zakładane efekty uczenia się Uzyska praktyczną wiedzę o tym jak wykorzystać metody mechaniki teoretycznej, fizyki kwantowej do zrozumienia zjawisk i prawidłowości fizycznych. Dzięki wykorzystaniu wsparcia programów komputerowych zdobędzie wiedzę o metodach matematycznych wykorzystywanych ich do opisu zjawisk fizycznych. Pozna program Wolfram Mathematica pozwalający na przeprowadzenie pełnych rachunków numerycznych i symbolicznych w modelu fizycznym, ich opracowanie, redakcje, prezentacje oraz przygotowanie prostych symulacji fizycznych. </td> <td data-bbox="983 1574 1425 2042"> Symbole odpowiednich kierunkowych efektów uczenia się: I1_W01, I1_W04 I1_U02, I1_U03, I1_U04 I1_K05 </td> </tr> </table>	Zakładane efekty uczenia się Uzyska praktyczną wiedzę o tym jak wykorzystać metody mechaniki teoretycznej, fizyki kwantowej do zrozumienia zjawisk i prawidłowości fizycznych. Dzięki wykorzystaniu wsparcia programów komputerowych zdobędzie wiedzę o metodach matematycznych wykorzystywanych ich do opisu zjawisk fizycznych. Pozna program Wolfram Mathematica pozwalający na przeprowadzenie pełnych rachunków numerycznych i symbolicznych w modelu fizycznym, ich opracowanie, redakcje, prezentacje oraz przygotowanie prostych symulacji fizycznych.	Symbole odpowiednich kierunkowych efektów uczenia się: I1_W01, I1_W04 I1_U02, I1_U03, I1_U04 I1_K05
Zakładane efekty uczenia się Uzyska praktyczną wiedzę o tym jak wykorzystać metody mechaniki teoretycznej, fizyki kwantowej do zrozumienia zjawisk i prawidłowości fizycznych. Dzięki wykorzystaniu wsparcia programów komputerowych zdobędzie wiedzę o metodach matematycznych wykorzystywanych ich do opisu zjawisk fizycznych. Pozna program Wolfram Mathematica pozwalający na przeprowadzenie pełnych rachunków numerycznych i symbolicznych w modelu fizycznym, ich opracowanie, redakcje, prezentacje oraz przygotowanie prostych symulacji fizycznych.	Symbole odpowiednich kierunkowych efektów uczenia się: I1_W01, I1_W04 I1_U02, I1_U03, I1_U04 I1_K05		

	Zdobędzie umiejętności pozwalające przy wykorzystaniu programu Wolfram Mathematica rozwiązywać model fizyczne mechaniki teoretycznej, elektryczności i magnetyzmu oraz fizyki kwantowej. Nauczy się obsługi programu obliczeniowego w wybranym przez siebie systemie operacyjnym. Będzie potrafił napisać krótki program, mający na celu przeprowadzenie pełnych rachunków (numerycznych i symbolicznych) i ich prezentacje. Nauczy się samodzielnie wykorzystywać możliwości pakietów obliczeniowych i wykorzystywać je do kreatywnego rozwiązywania problemów fizycznych. Nauczy się planowania i organizacji wykonania postawionych zadań.	
17.	Literatura obowiązkowa i zalecana (<i>źródła, opracowania, podręczniki itp.</i>) Zalecana literatura (<i>podręczniki</i>) • Materiały do wykładu • <i>Mechanika klasyczna</i>, T. 1 i 2, J. R. Taylor • <i>Podstawy elektrodynamiki</i>, David J. Griffiths • <i>Wstęp do mechaniki kwantowej</i>, R. Liboff • <i>Mathematica 8</i>, H. Gliński, R. Grzymkowski, A. Kapusta, D. Słota • <i>Introduction to mathematica for physicist</i>, A. Grozin • <i>The Mathematica guidebook for symbolics</i>, M. Trott • <i>The Mathematica guidebook for numerics</i>, M. Trott • <i>The Mathematica guidebook for programming</i>, M. Trott • <i>The Mathematica guidebook for graphics</i>, M. Trott • <i>The Mathematica Book</i>, Stephen Wolfram, 4th edition, Cambridge University Press 1999 • <i>Mathematica Cookbook</i>, Sal Mangano, O'REILLY 2010 • <i>Mathematica programming an advanced introduction</i>, Leonard Shifrin • Help programu Wolfram Mathematica	
18.	Metody weryfikacji zakładanych efektów nauczania: - kolokwia pisemne, - rozwiązanie problemów z list zadań - odpowiedzi ustne w trakcie laboratoriów	
19.	Warunki i forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu: - ciągła kontrola obecności i kontroli postępów w zakresie tematyki zajęć; - kilka prac kontrolnych (kolokwii); - warunek konieczny do zaliczenia ćwiczeń: 65% obecności na wykładzie oraz 60% (z całej puli) poprawnie wykonanych zadań z list	

20.	20. Nakład pracy studenta/doktoranta	
	forma działań studenta/doktoranta	liczba godzin na realizację działań
	Zajęcia (wg planu studiów) z prowadzącym: - wykład: - konwersatorium: - laboratorium: - inne:	30 - 30 -
	Praca własna studenta, doktoranta (w tym udział w pracach grupowych) np.: - przygotowanie do zajęć: - opracowanie wyników: - czytanie wskazanej literatury: - przygotowanie prac/wystąpień/projektów: - napisanie raportu z zajęć: - przygotowanie do sprawdzianów i egzaminu:	15 15 15 - - 15
	Łączna liczba godzin	120
	Liczba punktów ECTS	4